

KAR MASKELİ BİLGİSAYAR MÜHENDİSİ CİHATÇI JOHN ve IŞİD DOSYASI

Mithat BEREKET

Khas Pusula akademisi

Onu sevenlerin; onu örnek alanların sayısı bir hayli fazla...

O adeta yeni bir “anti-kahraman”!

Ezilen, toplum dışına itilen müslümanların ya da iş gücü sahibi olan; fakat, “Kapitalist Batı” tarafından sömürüldüğüne inanan gelişmekte olan Ortadoğu halklarının yeni idolü...

Bazı savaşçılar onun videolarını izledikten sonra örgüte katılmaya karar verdi. O, Avrupa’daki Genç Müslümanları ve özellikle de, şu veya bu şekilde, “toplum dışına itilmiş”leri çekmek için kullanılan bir şöhret. Onu örgüt, ünlü yaptı ve şimdi de kullanıyor...

Evet, yazının başlığında adı yazıyor... IŞİD’in “tanınmış” infazcısı “Cihatçı John”...

Bu adam, ilk olarak geçen Ağustos ayında internette paylaşılan bir videoda Amerikalı gazeteci James Foley’i öldürürken görülmüştü.

Aynı IŞİD militanı daha sonra da, Amerikalı gazeteci Steven Sotloff, İngiliz yardım görevlisi David Haines, İngiliz taksi şoförü Alan Henning ve “Peter” olarak bilinen Amerikan yardım görevlisi Abdülrahman Kassig’i da öldürürken görüldü.

Sürekli olarak kar maskesi takıyor; böylelikle yüzünü hep gizliyordu...

Japon rehinelere Haruna Yukawa ve Kenji Goto’nun geçen ay öldürülmeden önce paylaşılan videolarında da aynı, kar maskeli adam görülmüyordu...

İşte, haftalarca İngiltere’de, medyanın gündemini bu, “Cihatçı John” oluşturdu. Nasıl tartışılmasın ki? İngiliz basını, infazlar sırasında İngilizceyi BBC aksanıyla mükemmel konuşan ve Batılı liderlere mesajlar, daha doğrusu “tehdit”ler yollayan bu adamın gerçek adının Muhammed Emwazi olduğunu ortaya çıkardı. Emwazi, Londra’da yaşayan Kuveyt doğumlu bir İngiliz vatandaşıydı.

Washington Post gazetesine konuşan arkadaşları, Emwazi’nin Westminster Üniversitesi’nde bilgisayar programcılığı eğitimi gördüğünü söylüyorlardı. Gazetenin haberine göre, Emwazi Suriye’ye 2012 yılında gitmiş olabilirdi...

Kısacası, aslen “bilgisayar mühendisi” olan bir “cellat”; bir “terörist”!.

Nasıl olmuştu da, “uygarlığın başkenti” olduğu söylenen (ve öyle olduğu da genel kabul gören) bir kentte yaşamış, buradaki okullara gitmiş; hatta, başarılı olmuş biri azılı bir IŞİD militanı haline gelmişti? İngiltere’nin o çok övündüğü eğitim sisteminden, lise ve üniversitelerinden; kendine has “değerlere” sahip kültüründen, nasıl olup da böyle bir “vahşi” ve “ilkel” bir “terörist cellat” çıkmıştı? Bu inanılmaz bir durumdu...

Daha da vahimi, Cihatçı John’u bir kahraman olarak gören; onun gibi olmak isteyen ve bunun için de evlerinden, ailelerinden kaçıp Suriye yollarına düşen yüzlerce; belki de binlerce genç vardı... Geçtiğimiz ay Türkiye üzerinden Suriye’ye gitmek isterken görüntülen 3 genç kız gibileri, İngiliz basınının sürekli tartıştığı “başrol” oyuncularındı, adeta...

Yanıtlanmayı bekleyen bir diğer önemli soruysa şu: Muhammed Emwazi’yi IŞİD mi acımasız bir katile dönüştürdü, yoksa zaten içinde olan bazı dürtüler Suriye’deki iç-savaş sırasında açığa mı çıktı?

Son olarak, dikkatinizi çekerim, Muhammed Emwazi’ye takılan lakap “Cihatçı John”; yani, “Cihatçı Emwazi” ya da ne bileyim, “Cihatçı Yunus” veya “Cihatçı Abdül” filan değil... Yani, bir teröriste verilen Batılı bir isim... İlk başta doğrudan “Müslüman olmayan” bir kültürü çağrıştıran bir isim...

Dikkat... Bu IŞİD’çilere, “radikal İslamcı fanatiklerden oluşan bir grup sunni”, demek aslında çok yanıltıcı. Çünkü, IŞİD’de daha fazlası var... Zaten örgütü biraz daha yakından incelediğinizde adeta bir bürokratik yapıya; bir devlet mekanizmasına ulaşıyorsunuz.

DEVLET İÇİN TERÖR

“Bu ne biçim bir ara başlık. Günümüzde, böyle bir şey mümkün mü? Bir terör örgütü nasıl olur da bir devlet olmaya çalışır?”, diye sorgulamaya başladığınızı duyar gibi oluyorum. Ancak, yaşanan son olayları, Ortadoğu ve Arap coğrafyasında hergün adeta yeniden bozulan ve kurulan yeni dengeleri gözönüne aldığımızda ve “IŞİD Dosyası”na biraz daha yakından bakınca, hiçbir şeyin tesadüf olmadığını; bütün yaşananların, yeni bir devlet kurmak amacı etrafında yoğunlaştığını fark ediyorsunuz.

Öyle ya, “bir örgüt ya da bir grup insan, terörü kullanarak; zulmederek; insanları korkutarak bir devlet haline nasıl gelebilir ki? Devlet dediğin aksine, merhametli, şevkatli ve adil olur”, diye düşünebilirsiniz...

Ama, pek öyle düşünmeyenler de var... Onlar tam tersi görüşte... Sanki, Arap Dünyası ve Ortadoğu halklarına korku salmanın, buralarda “otorite” ve “saygı” oluşturmak için gerekli olduğuna inanıyorlar. Hatta, onlara göre, bu coğrafyada bunu sağlamanın ve dünya sahnesinde ciddiye alınmanın başka yolu yok. Özellikle, Avrupalılar ve Amerikalılar bu dilden iyi anlıyorlar ve terörün evlerine kadar ulaştığını görünce sizi, gerçekten, ciddiye alıyorlar.

İŞİD, Aralık ayında Suriye’nin Rakka kentinde uçağını düşürdükten sonra esir aldığı 26 yaşındaki Ürdünlü pilot Muaz Kesasibe’yi demir bir parmaklığın içinde diri diri yaktı...

Bununla da kalmadı bir hayvan gibi kafeslenen ve cayır cayır yakılan pilotun videosunu dev ekranlardan halka defalarca izletti... İzleyiciler arasında çocuklar da vardı... İŞİD’in işkence ederek adam öldürmesine ve diğer pek çok insan hakları ihlaline, dünya kamuoyu, ne yazık ki alıştı. Ancak kafeste adam yakma rezaleti bardağı taşıran son damla oldu...

İŞİD, tüm dünyaya İslam’ı ve Müslümanlığı çok farklı gösteriyor. Öyle ya, bu görüntüleri izleyen herkes şöyle düşünüyor: “Bir Müslümanı bile böyle soğukkanlı bir şekilde cayır cayır yakabilen sözde dindarlar, başka dinden insanlara kimbilir neler yaparlar?” Bu açıdan İŞİD’in “İslamiyet” adına yaptığı her türlü barbarlık İslam dinine yapılmış bir hakarettir; iftiradır; kötülüktür...

Oysa İslam’da bir düşmana, savaş ortamında bile, işkence yapmak yasaktır. Ayrıca, savaşta bile olsa kadınlara, çocuklara ve silahsız insanlara dokunmak günahtır.

İŞİD, en son hareketiyle tartışmasız bir terör örgütü olduğunu ve İslamla hiçbir ilgisi olmadığını bir kez daha kanıtlamış oldu.

İŞİD’in rehlin tuttuğu Ürdünlü pilot Kesasibe’yi öldürmesinin ardından Ürdün de pilotla takas edilmesi planlanan El Kaide’li “intihar bombacısı” Sacide Rişavi’yi idam etti.

Asıl önemlisi, İŞİD tarafından 3 Şubat 2015 gecesi yayınlanan ve Ürdünlü rehlin pilot Muaz Kesasibe’nin yakılarak öldürülme görüntülerini içeren video, örgütün uyguladığı vahşeti kamuoyuna anlatma stratejisinde değişikliğe gittiğini gösteriyordu.

Kesasibe’nin infazı öncesinde İŞİD, “dinin esaslarına aykırı” saydığı Suriyeli ve Iraklı toplulukları zorla sınır dışı etmekten tutun, o grupların dini mekanlarını tahrip etmeye ve kadınlarını köleleştirmeye kadar farklı zulüm yöntemlerine dayalı bir strateji uyguluyordu. Örgütün çarmıha germe, kafa kesme, eşcinselleri yüksek binalardan atma şeklindeki idam metotlarının her birinin kendi başına gaddarca olması bir yana, bu eylemlerin ileride yayınlanmak üzere videoya kaydedilerek belgelendirilmesi, hem örgütün esas taraftarlarına kararlılık aşılama hem de düşmanları korkutma amacına hizmet ediyordu.

İŞİD, uyguladığı şiddetin sıradan olmadığını; kafa keserek başladığı

vahşi eylemlerini insanları diri diri yakmaya vardırabileceğini göstermenin derdindeydi. Örgütün, daha önce Amerikan ve İngiliz vatandaşlarını idam etmesinde amaç, ABD ve İngiltere liderlerini manipüle edip tepki göstermelerini ve İŞİD karşısındaki gelişmiş ordularına rağmen, örgütün misilleme yapma imkanına sahip olduğunu kabullenmelerini sağlamaktı.

Son idam olayında da aynı “patoloji” söz konusu. Örgüt bu kez de Ürdün Kralı’nı nasıl manipüle edebildiğini gösteriyor. Ürdün halkını ikiye ayırıyor, kutuplaştırıyor: bir yanda “İŞİD’le daha sert savaşalım”, diyenler; öte yanda “İŞİD’e karşı çıkmak bizim işimiz değil”, şeklinde düşünenler...

Öyle görünüyor ki, İŞİD, uyguladığı şiddetin sıradan olmadığını, kafa keserek başladığı vahşi eylemlerini insanları diri diri yakmaya kadar vardırabileceğini göstermenin derdinde. Zira örgütün hesabına göre, bıçak ya da kılıçla kafa kesmek, dehşete düşürmek istediği kesimlere bu yöntemin artık rutine bağlandığı izlenimini verebilir.

Kesasibe vakasında yakarak öldürme yöntemine başvurulmasının nedeni, daha büyük bir şok yaratmaktır. Olay, İŞİD’in idamları gösteriye dönüştürmeyi takıntı haline getirdiğinin; insanları (bu örnekte bilhassa Ürdün kamuoyunu) her seferinde şok edip düşünmeye sevk edecek yeni yollar aradığının bir göstergesi. Unutmayalım ki İŞİD, Suriye’deki iç savaş ortamından yararlanarak, ülkenin doğusunda ve Türkiye sınırında etkinliğini arttırdı; Irak’ta da Sünniler’in kalesi olarak bilinen Anbar eyaletindeki Felluce ve Ramadi şehirlerini ele geçirdi. Kısacası, belli oluyor ki, örgüt, Irak’ın batısı ile Suriye’nin doğusu arasında bir devlet kurmayı hedefliyor.

Evet, bu sisteme “devletleşme” diyebiliriz. İŞİD, hakkındaki tüm raporlarda, “dünyanın en zengin ve en iyi silahlanmış terör örgütü” deniyor. Örgüt, kontrolüne geçen yerlerde elektrik, su, kanalizasyon ve hatta posta gibi hizmetlerin sürmesi için ciddi boyutta insan ve finans kaynağı ayırıyor. Sağlık kurumları, yargı ve belediye hizmetleri süreklilik içinde. Yeni yol inşası, otobüs vb. toplu taşıma sistemi, erkek çocuklara özel okul açılması, hibe programlarıyla küçük işletmelere destek de İŞİD’in düzenli çalışma alanları içerisinde. Bu kurumsallaşmada “üst düzey” yöneticiler de genellikle yerlerini koruyorlar. Örgüt, tamamen kendine özgü; Şeriat yorumları çok sert ve kanlı cezalara karar verebilen bir mahkeme sistemine sahip. İŞİD’in “şeriat eğitimi” verdiği kendi polis teşkilatını kurduğu da ileri sürülüyor. Öte yandan örgüt, Suriye’de fakir ve özellikle de açlık sınırında yaşayan bölgelere, düzenli ekmek dağıtımı yapıyor. Bir süredir İŞİD kontrolündeki Suriye-Rakka’da da halkın “Esad döneminden daha az vergi ödemekten memnun olduğu”, rüşvetin ortadan kalktığı gibi haberler New York Times tarafından bile yazıldı.

İŞİD’in lideri Bağdadi, kendisini “İslami devletin halifesi” olarak takdim ederken bilim adamları, akademisyenler, imamlar, yargıçlar, doktorlar, mühendisler, askerî ve bürokratik tecrübesi olanlardan sözde devletlerine destek istemekten de geri kalmıyor.

İşte, bu örgüt şimdi “devletleşmek” konusunda “kendinden emin; ama “vahşi” ve “gaddar” adımlarla ilerliyor.

İngiliz Telegraph gazetesi, IŞİD’in finans kaynakları, savaş taktikleri, hedefleri ve yönetimi konusunda özetle şu bilgileri yayınladı:

“Mali güç: IŞİD, son altı ayda toplam 1.2 milyar sterlin (4.3 milyar TL) değerinde nakit elde etti.

Silahlar: Uzmanlara göre, örgütte Rus yapımı 30 adet T-55 ve 5 ila 10 adet T-72 tankı bulunuyor. Uzun menzilli topları ve Grad tipi roketatarları da var. Humvee tipi zırhlı keşif araçları kullanıyorlar ve bir düzine de helikoptere sahipler...

YENİ BİR KOMŞU (MU?)

Bu gidişle çok değil, en fazla 5 yıl içinde, Türkiye’nin güney ve güneydoğusunda artık yeni bir komşusu olabilir. Kendisini “Halife” ilan eden Bağdadi’nin liderliğinde, eski Irak, Suriye ve hatta Ürdün topraklarının önemli bir bölümünü kaplayan, bayrağı simsiyah renkli radikal bir İslam Devleti...

Kendine özgü “Şeriat Kanunları”yla yönetilen bu ülkenin tek ve temel mezhebi de bu bölgelerdeki Sünni Müslümanlar’dan oluşacak. Nasıl ki, Suudi Arabistan’da Vahabizm öndeyse; nasıl ki, İran’ın çoğunluğu Şiilerden oluşuyorsa; bu da Sünniler’in kurduğu bir devlet olacak... Adını da artık tüm dünya biliyor: IŞİD.

Evet, gidişat bu yönde. IŞİD, Batılılara göre “terörü”; Müslümanlara göreyse “cihad”ı kullanıp, “devlet olma” yolunda emin adımlarla ilerliyor.

IŞİD, 2004’te ABD işgali altındaki Irak’ta Ebu Musab el-Zerkavi tarafından kuruldu. Nisan 2004’te “Tevhid ve Cihat” adıyla kurulan organizasyon, aynı zamanda “Zerkavi Grubu” olarak da anılıyordu. Ekim 2004’te yeni bir isim alan örgüt, el-Kaide ve elebaşısı Usame bin Ladin’e bağlılık için resmen başvurdu. Bin Ladin 27 Aralık 2005’te bu grubu tanıdığı gibi, Zerkavi’yi de Irak’taki temsilcisi tayin etti.

El-Kaide’nin Irak uzantısı bu örgütün adı değişimlere uğradı. 2006’da başlarında “Mücahitler Şûra Konseyi” adı altında yeni bir birim kuruldu ve başına Ebu Abdullah El-Reşit El-Bağdadi getirildi. Haziran 2006’da Zerkavi’nin öldürülmesinden sonra, Ebu Eyub El-Mısıri örgütün liderliğini devraldı. Ekim 2006’da örgüt adını “Irak İslam Devleti” (İİD) şeklinde değiştirdi. O tarihten itibaren de sözde bir kabine tarafından yönetilmeye başladı. Bağdat’ın Sünni kesiminde, El-Anbar, Diyala, Selahaddin, Kerkük, Ninova ile El-Vasit ve Babil’de, hatta, Irak Kürt bölgesinde bile “İslam Devleti” duyurusu yapıldı. Ardından da örgütün çok sayıda ölüm ve yaralanmalarla sonuçlanan terör faaliyetleri devam etti. Bu bağlamda 2006’da Bağdat, Kerbela, Tuzhurmatu ve Kufa’da 440 kişi katledildi...

Örgüt, 2007’de tüm Irak çapında patlayıcı yüklü arabalar ve canlı bombalarla terör faaliyetlerini genişletti. O yıl 1.900 kişi katledildi. 2008’de Musul, Bakuba, Bağdat ve Telafer’de faaliyet gösteren IŞİD, 520 kişiyi katletti. 2009’daysa katledilenlerin sayısı 630’u bulmuştu. 2010’da ağırlıklı olarak Musul, Bağdat, Diyala ve Şii hacıların mekâmı Kerbela’yı hedef alan IŞİD, yaklaşık 700 kişiyi katletti.

Nisan 2010’da örgütün liderlerinden El-Mısıri ve El-Bağdadi Amerikan kuvvetleri tarafından öldürülünce, Mayıs 2010’da halen bu görevi sürdüren Ebu Bekir El-Bağdadi örgütün başına geçti. 2011’de Bağdat, Kerbela, Selahaddin ve Samarra IŞİD’in hedefindeydi ve 320 kişi katledildi...

ABD, 15 Aralık 2011’de Irak’tan askerlerini çekti. 2012 yılında Irak, dünyada terörün ilk sıraya yükseldiği ülke haline gelirken Basra ve Selahaddin şehirlerinde ve bunların civarındaki saldırılarda 770 kişi katledilmişti. 21 Temmuz’da örgüt lideri Bağdadi, bu kez, taarruz niteliğindeki emrini veriyordu: “Duvarları Kırın!”

2013’de Musul’da etkili olmaya başlayan IŞİD, ABD tarafından her ay verilen 8 milyon dolarlık yardım parasının peşindeydi. Kasım 2013’de, ABD, Irak Başbakanı Maliki’nin ABD ziyareti sırasında IŞİD’le mücadele için Irak’a roket ve insansız hava aracı gönderdi.

Ocak 2014 başlarında IŞİD, Ramadi ve Felluce kentlerinde kontrolü ele aldı. Felluce’deyse Sünni aşiret liderleri, bölgesel polis gücüyle birlikte, bölgenin güvenlik sorumluluğunu devraldılar.

Bağdadi’nin emri üzerine örgüt, 2014 Haziran başlarında, “Yıldırım Taarruzu” ile Irak’ın 2’nci büyük kenti Musul’a saldırdı. Kent birkaç gün içinde ele geçirildikten sonra, Sünnilerin yoğun olduğu Ninova, Selahaddin ve Anbar da ele geçirildi. Irak ordusu bu taarruzlar karşısında savaşamayacak haldeydi. Haberlere göre, IŞİD’in Musul taarruzu sırasında yaklaşık 30 bin kişilik Irak ordusu kaçmıştı. IŞİD savaşçıları ise tahminen 800 kişiydi. Bunun sonucunda terk edilen Irak silahlı kuvvetlerine ait garnizondaki ABD yardımı Black-Hawk helikopterleri, diğer hava araçları ve silah sistemleri de IŞİD’in eline geçmişti.

IŞİD böylece Haziran 2014 başlarında, sadece Bağdat’a ulaşım hatları üzerinde kontrolü değil, aynı zamanda komşu olduğu Türkiye sınırı yakınlarından itibaren Fırat Nehri’ni takiben sınırın güneydoğusuna kadar uzanan 320 km’lik hattın çoğunluğunu kontrol etmeye başlamıştı. “Halka korku salan, saldırılarıyla bölgede mezhep çatışmasını körükleyen” IŞİD, iç savaş karışıklığından istifadeyle Suriye’nin doğusunda ve Türkiye ile olan sınır boyunca etkinliğini arttırmış, Irak’ta da Sünniler’in kalesi olarak bilinen Anbar eyaletindeki Felluce ve Ramadi şehirlerini de ele geçirmişti. İşte, IŞİD’in bu tavrı, “Irak’ın batısı ile Suriye’nin doğusu” arasında bir devlet kurmayı hedeflediğini gösteriyordu...